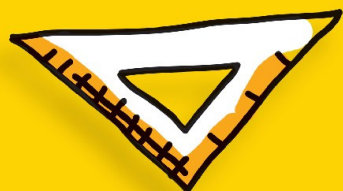
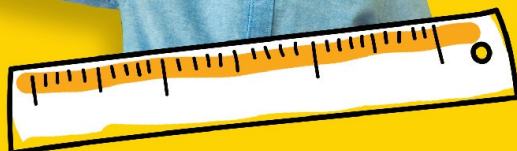

1. DIO

Alenka Boras Mandić, Lana Lončar,
Radmila Pešut, Maja Križman Roškar

3

NINA i TINO

MATEMATIKA

udžbenik matematike
za treći razred osnovne škole

PROFIL Klett

Alenka Boras Mandić,
Lana Lončar, Radmila Pešut,
Maja Križman Roškar

NINA I TINO 3

MATEMATIKA

udžbenik matematike
za treći razred osnovne škole

1. dio

2./3 sveska

Izdavač

Profil Klett d. o. o.

Zagreb, Petra Hektorovića 2

Za izdavača

Dalibor Gregančić

Direktora uredništva

Petra Stipančević Glamuzina

Izvršna urednica

Maja Krizman Rožkar

Recenzenti

prof. dr. sc. Zvonimir Šikić

dr. sc. Tomislava Vidić

Lektorica i korektorica
Tanja Skiba, prof.

Likovno-grafičko oblikovanje
Studio 2M, Zagreb

Ilustratorica
Mirela Ivanković Bielen

Fotografije
Shutterstock
iStock
Arhiv OŠ Vladimira Nazora, Pazin

Prijelom
Melania Marjanović

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske odobrilo
je ovaj udžbenik i uvrstilo u Katalog odobrenih udžbenika
rješenjem

KLASA: UP/I-602-09/20-03/00001
URBROJ: 533-06-20-0002

Zagreb, 30. travnja 2020. godine.

ISBN 978-953-3591-16-2

Nastavni predmet
Matematika

Razred
3. razred osnovne škole

Gramatura tiskanog dijela udžbenika
390 grama $\pm$ 10 %

4. izdanje, 2023.
Zagreb, Hrvatska

Tisak

Tiskara Zelina d.d., Sveti Ivan Zelina

© Sva prava pridržana. Nijedan dio ovog udžbenika ne može biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti izdavača i vlasnika autorskih prava.

EUROPEAN
EDUCATIONAL
PUBLISHERS
GROUP

Član smo Europskog
udruženja izdavača
udžbenika.

TISKAN DIGITALNO

Alenka Boras Mandić • Lana Lončar • Radmila Pešut
• Maja Križman Roškar

NINA I TINO 3

udžbenik matematike za treći razred osnovne škole

1. dio

IZZl digitalne sadržaje udžbenika potražite na
<http://bit.ly/nit-3-mat-dos>

16	52	Uspoređivanje brojeva do 1 000
28	56	Računam do 1 000
34	58	Zbrajanje i oduzimanje višekratnika broja 100
47	62	Zbrajanje troznamenkastoga i jednoznamenkastoga broja (417 + 2)
61	66	Zbrajanje troznamenkastoga i jednoznamenkastoga broja (165 + 5, 165 + 8)
77	70	Oduzimanje jednoznamenkastoga broja od troznamenkastoga (287 – 6)

JEDINICA

Zbrajanje i oduzimanje višekratnika broja 100

Zbrajanje troznamenkastog i jednoznamenkastog broja (1 i 2)

Oduzimanje jednoznamenkastog broja od troznamenkastog

Oduzimanje jednogznamenkastoga broja od troznamenkastoga	74	91
Pisano zbrajanje brojeva do 100	80	113
(45 + 23)		
Pisano zbrajanje brojeva do 100		
(68 + 23)		
Pisano oduzimanje brojeva	83	126
Stalnost razlike	87	140
Pisano oduzimanje brojeva	89	146
Pisano oduzimanje brojeva	94	160
do 100 (53 – 28)		

JEDINICA

Pisano zbrajanje brojeva do 100 (1 i 2)

Pisano oduzimanje brojeva do 100 (1 i 2)

RIJEŠI ZADATKE

STARO ZA NOVO ZNANJE

OTKRIJ NEŠTO NOVO

MAT OŠ A. 3. 1.	Služi se prirodnim brojevima do 10000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1 000.
MAT OŠ A. 3. 2.	Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom. Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1 000 jednodomenkastim brojem.
MAT OŠ A. 3. 5.	Izvodí više računskih operacija.
MAT OŠ A. 3. 6.	Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.
MAT OŠ B. 3. 1.	Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.
MAT OŠ C. 3. 1.	Opisuje i crta točku, dužinu, polupravac i pravac te njihove odnose.

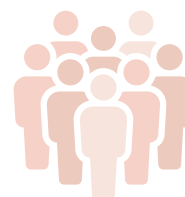
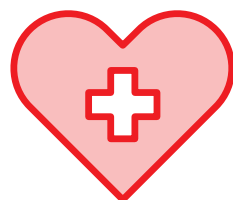
KURIKUL

ISHODI

- MAT OŠ C. 3. 2.   Prepoznaje i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.
- MAT OŠ C. 3. 3.   Služi se šestarom u crtanju i konstruiranju.
- MAT OŠ D. 3. 1.   Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.
- MAT OŠ D. 3. 2.   Procjenjuje i mjeri masu tijela.
- MAT OŠ D. 3. 3.   Određuje opseg likova.
- MAT OŠ D. 3. 4.   Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.
- MAT OŠ E. 3. 1.   Služi se različitim prikazima podataka.

Cjelovitim pristupom učenju ostvaruju se sva odgojno-obrazovna očekivanja međupredmetnih tema: Građanski odgoj i obrazovanje, Informacijsko komunikacijske tehnologije, Zdravlje, Poduzetništvo, Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj i Održivi razvoj. Prepoznajte ih u svakodnevnim nastavnim situacijama i aktivnostima.

DIGITALNI OBRAZOVNI SADRŽAJI

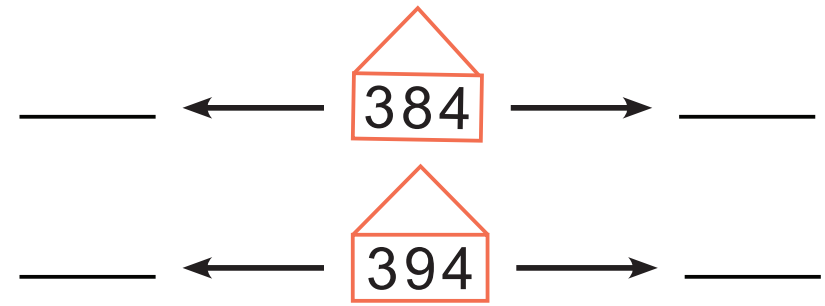
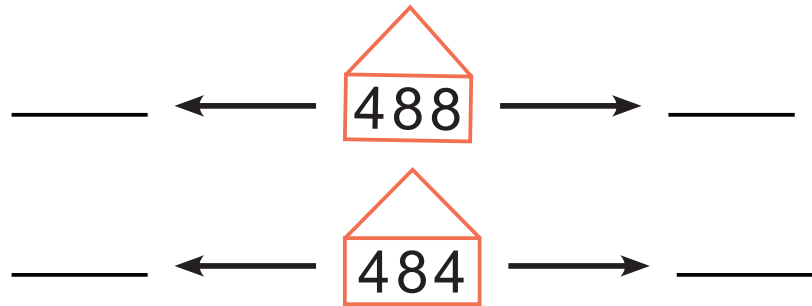
USPOREĐIVANJE BROJEVA DO 1 000

Brčki je kamen u svijetu postao slavan zbog svoje kvalitete za gradnju različitih građevina i uređenje stambenih prostora. Od njega se često izrađuju različiti uporabni i ukrasni predmeti.

Vole ga i klesari i umjetnici. Gledajući fotografiju, procijenite za koju je kuću utrošeno najviše, a za koju najmanje kamena? Objasni svoju procjenu.

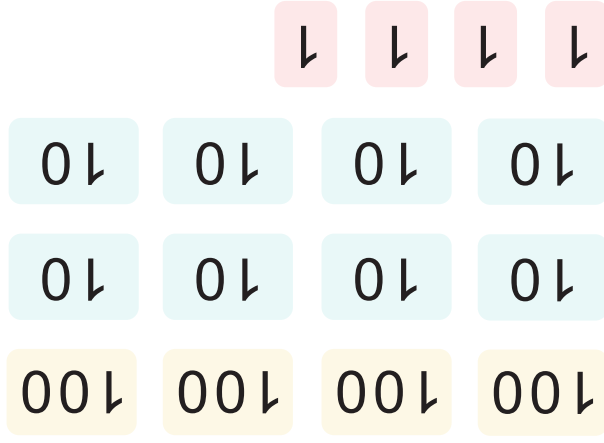
Promotri crteže kuća. Svaka ima broj koji prikazuje količinu utrošenih kamenih blokova za njezinu gradnju. Na crte napiši neposredne prethodnike i neposredne sljedbenike tih brojeva.

Usporediti dva broja znači odrediti je li broj veći, manji ili jednak drugome broju.

To određujemo prema broju **J**, **D** ili **S**.

Usporedimo brojeve 484 i 384.

Broj 484 veći je od broja 384.

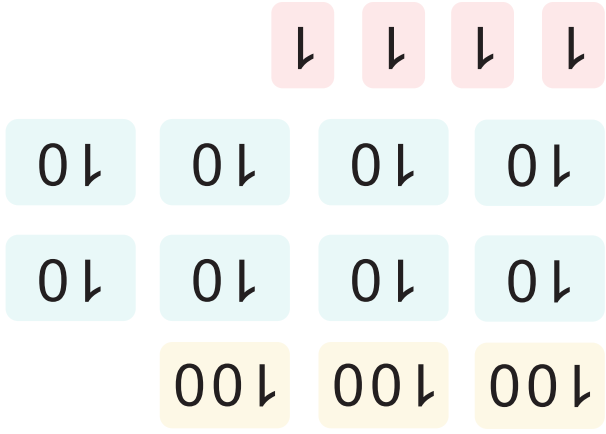
$$4 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

484

>

$$3 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

384

Ako uspoređujemo dva broja, veći je onaj koji ima više stotica.

Broj 394 veći je od broja 384

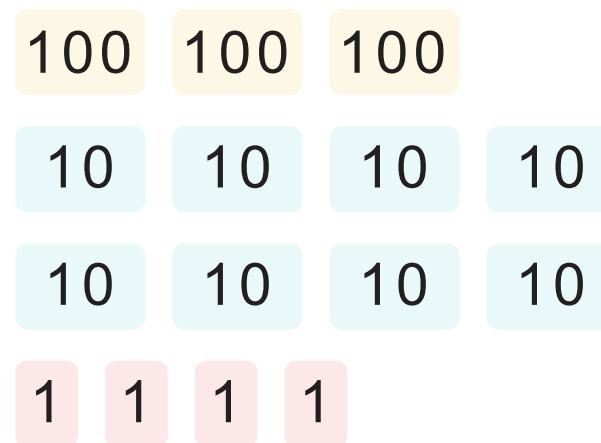
$$3 \cdot 100 + 9 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

394

>

$$3 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

384

Ako uspoređujemo dva broja koja imaju jednak broj stotica, veći je onaj koji ima više desetica.

Broj 488 veći je od broja 484.

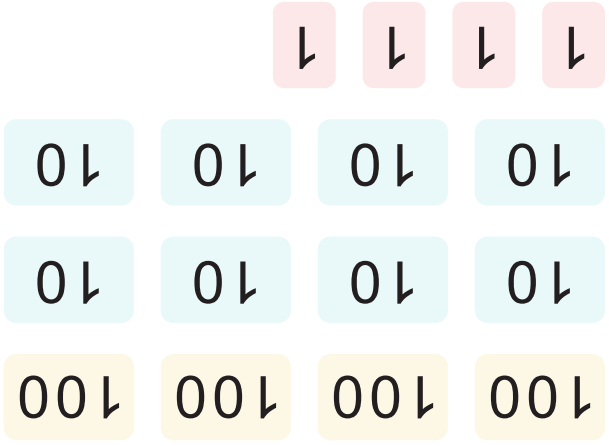
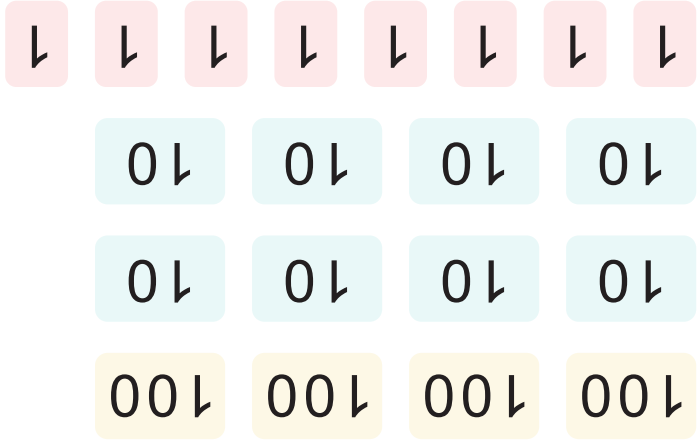
$$4 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 8 \cdot 1$$

488

>

$$4 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 4 \cdot 1$$

484

Ako usporedjemo dva broja jednakog broja stotica i desetica, veći je onaj koji ima više jedinica.

- Usporedi brojeve pa upiši odgovarajući znak $<$, $>$ ili $=$.

$$321 \bigcirc 322 \quad 205 \bigcirc 502 \quad 767 \bigcirc 776$$

$$698 \bigcirc 699 \quad 234 \bigcirc 234$$

- Brojeve 900, 745, 901, 344, 678, 343 poredaj po veličini od najmanjega do najvećega.

- Napiši sve brojeve manje od 221, a veće od 212.

Istraži što je 10 645 Brač. Saznaj ime astronoma koji ga je otkrio.

1. Klesari su u nekoliko dana isklesali kamene ploče i odložili ih u dvorištu.

Promotri pa usporedi broj kamenih ploča na:

_____ sjevernoj i južnoj strani dvorišta

_____ zapadnoj i istočnoj strani dvorišta.

2. Usporedi brojeve.

$256 \bigcirc 265$

$1\ 000 \bigcirc 1\ 000$

$551 \bigcirc 155$

$901 \bigcirc 109$

$458 \bigcirc 598$

$354 \bigcirc 355$

$516 \bigcirc 561$

$345 \bigcirc 345$

3. Promotri i usporedi.

$5 \cdot 100 + 6 \cdot 10 + 0 \cdot 1 \bigcirc 506$

$721 \bigcirc 9 \cdot 10 + 7 \cdot 1$

$478 \bigcirc 4 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 8 \cdot 1$

$6 \cdot 100 + 7 \cdot 10 + 3 \cdot 1 \bigcirc 637$

4. Usporedi.

128 ☐ 821

302 ☐ 3 S 2 D

84 D ☐ 8 S 40 J

2 S 4 D ☐ 240

9 S 6 J ☐ 996

505 ☐ 55 D

5. Od brojeva uklesanih u kamenu složi 6 troznamenkastih brojeva. Odredi tri para brojeva.
Usporedi parove brojeva.

7

2

9

_____

_____

_____

_____

_____

_____

6. Brojeve 118, 811, 323, 233, 899, 898 poredaj od najmanjega do najvećega.

► Napiši sve brojeve manje od 781, a veće od 774.

---

7. Napiši sve brojeve veće od 322, a manje od 335.

► Napiši sve brojeve manje od 765, a veće od 753.

---

8. Koje brojeve možeš napisati umjesto **b**?

$$248 < b < 255 \quad b =$$

► Koje brojeve možeš napisati umjesto **c**?

$$363 > c > 357 \quad c =$$

---

9. Koji se parni brojevi mogu napisati umjesto **d** kako bi matematički izraz bio točan?

$$247 < d < 265 \quad d =$$

---

10. Napiši sve neparne brojeve koji mogu stajati umjesto **e** kako bi matematički izraz bio točan.

$$909 > e > 896 \quad e =$$

---

11. Teo je za novi bicikl uštedio 2 novčanice od 100 €, 3 novčanice od 10 € i 7 kovanica od 1 €. Eva je za romobil uštedjela 1 novčanicu od 200 €, jednu novčanicu od 20 € i jednu kovanicu od 2 €. Tko je uštedio više novca, Teo ili Eva?

Izračunaj: _____

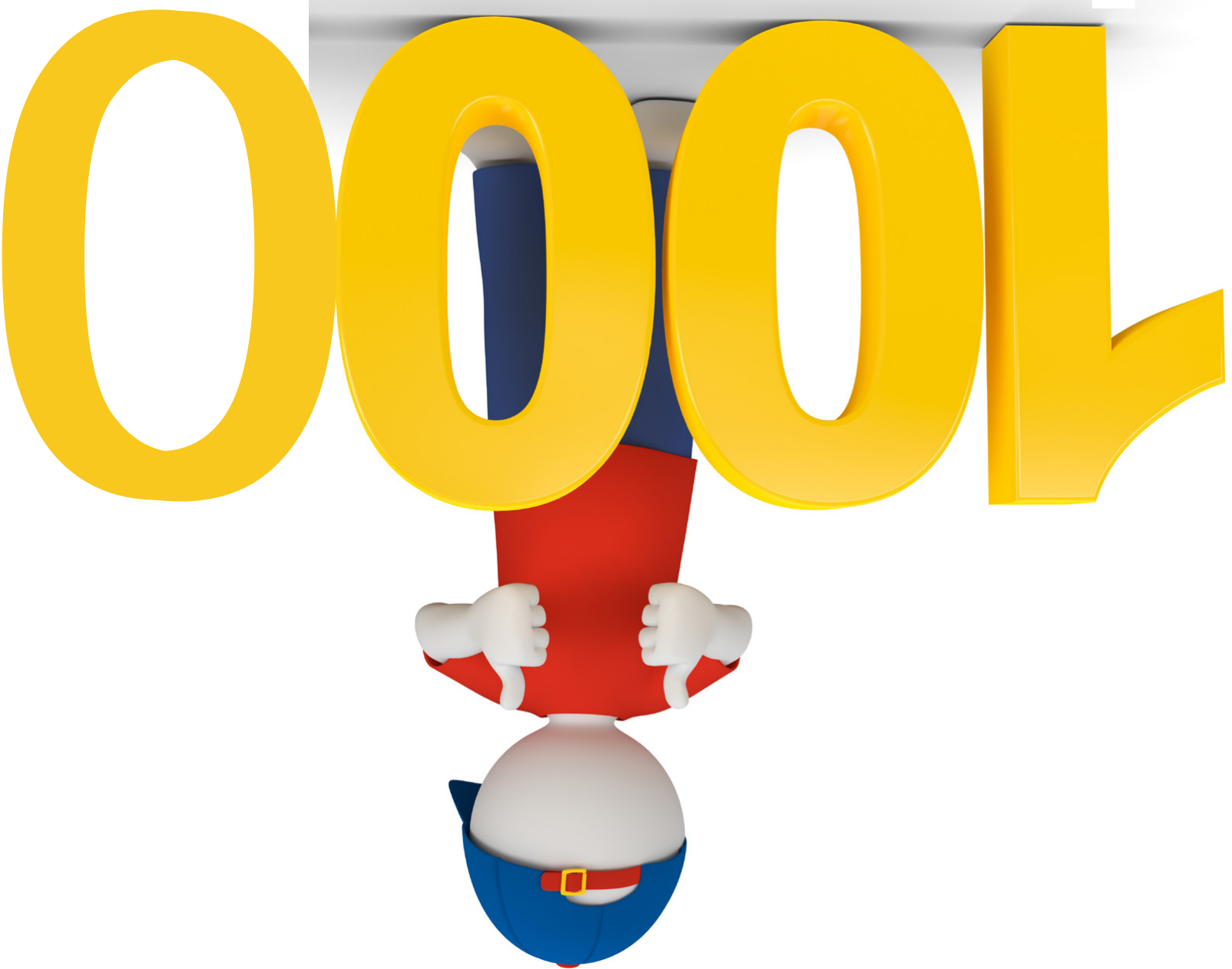
_____

Odgovori: _____

_____

RAČUNAM DO 1 000

MOĆI ĆU:

- › odrediti mjesnu vrijednost znamenaka u brojevima do 1 000
- › usmeno zbrajati i oduzimati brojeve do 1 000
- › pisano zbrajati i oduzimati brojeve do 1 000
- › koristiti se pravilnim zapisom prilikom pisanoga zbrajanja i oduzimanja
- › odrediti nepoznatog člana jednakosti služeći se vezom zbrajanja i oduzimanja
- › imenovati članove računskih radnji zbrajanja i oduzimanja do 1 000
- › rješavati zadatke riječima.

MOJA PROCJENA				
	samostalno	mogu ! bolje	trebam pomoć	Određujem mjesnu vrijednost znamenaka u brojevima do 1 000.
				Usmeno zbrajam ! oduzimam brojeve do 1 000.
				Pisano zbrajam ! oduzimam brojeve do 1 000.
				Pravilno zapisujem brojeve prilikom pisanoga zbrajanja ! oduzimanja.

PROCJENA UČITELJICE/UČITELJA

samostalno

mogu i
bolje

trebam
pomoć

MOJA PROCJENA			
	samostalno	mogu i bolje	trebam pomoć
Određujem nepoznati član jednakosti služeći se vezom zbrajanja i oduzimanja.			
Imenujem članove računskih radnji zbrajanja i oduzimanja do 1 000.			
Rješavam zadatke riječima.			

PROCJENA UČITELJICE/UČITELJA		
samostalno	mogu i bolje	trebam pomoć

ZBRAJANJE I ODUZIMANJE VIŠEKRAТNIKA BROJA 100

Osnovna škola Vladimira Nazora u Pazinu sastoji se od matične i 8 područnih škola. Vidi u tablici koliko učenika pohađa tu školu.

OŠ Vladimira Nazora Pazin	600 učenika
PŠ Cerovlje	20 učenika
PŠ Gračišće	20 učenika
PŠ Karojba	100 učenika
PŠ Lupoglav	100 učenika
PŠ Motovun	60 učenika
PŠ Sveti Petar u Šumi	100 učenika
PŠ Tinjan	130 učenika
PŠ Trviž	80 učenika

Koja područna škola ima najviše učenika?

Odgovori: _____

Izračunaj koliko učenika ukupno imaju PŠ Cerovlje i PŠ Gračišće.

_____

Koliko učenika imaju PŠ Cerovlje i PŠ Gračišće zajedno s PŠ Motovun?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

Za koliko učenika je PŠ Motovun manja od PŠ Trviž?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

► Koliko učenika ukupno imaju područne škole karajba i Lupoglav?

Lupoglav?

$$10 + 10 = 20$$

$$1 D + 1 D = 2 D$$

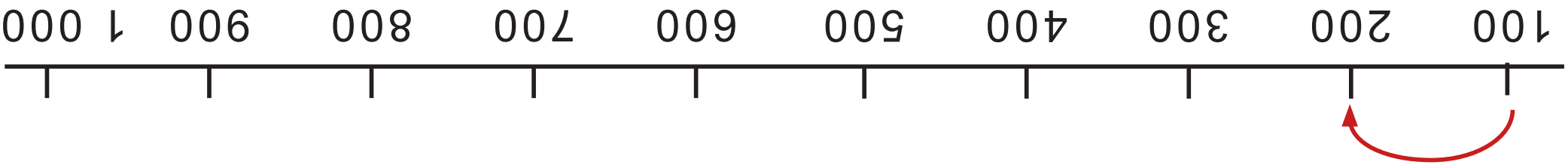
$$100 + 100 = 200$$

$$1 S + 1 S = 2 S$$

$$1 S + 1 S = 2 S$$

$$1 D + 1 D = 2 D$$

$$+ 100$$

Područne škole karajba i Lupoglav ukupno imaju _____ učenika.

- Koliko manje učenika ima područna škola u Svetom Petru u Šumi od matične škole u Pazinu?

$$60 - 10 = 50$$

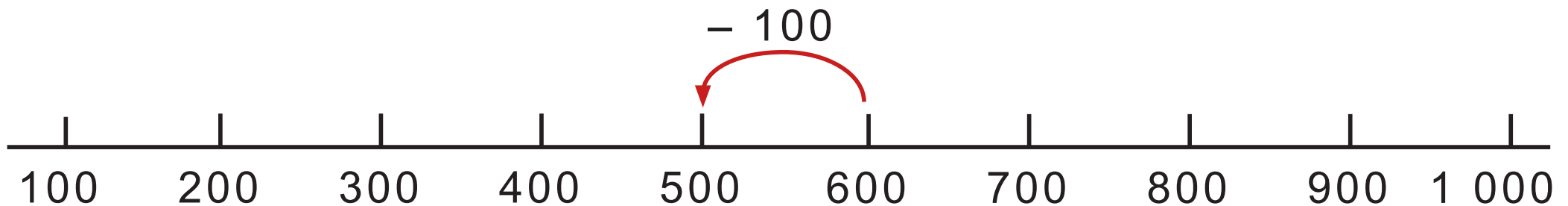
$$6 \text{ D} - 1 \text{ D} = 5 \text{ D}$$

$$6 \text{ D} - 1 \text{ D} = 5 \text{ D}$$

$$600 - 100 = 500$$

$$6 \text{ S} - 1 \text{ S} = 5 \text{ S}$$

$$6 \text{ S} - 1 \text{ S} = 5 \text{ S}$$

Područna škola Sveti Petar u Šumi ima _____ učenika manje od matične škole Vladimira Nazora u Pazinu.

Istraži! Koliko tvoja škola ima učenika? Ima li tvoja škola podružnih škola?

1. Izračunaj.

$$2 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$20 + 40 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$200 + 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$80 - 30 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$800 - 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$10 + 50 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 + 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$90 - 60 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$900 - 600 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Izračunaj.

$$400 - 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$300 + 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$300 + 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$200 + 600 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$200 + 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$800 - 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$900 - 200 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1\,000 - 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Pribrojnici su 200 i 400. Izračunaj zbroj.

Od zbroja oduzmi 300.

4. Zbroju brojeva 100 i 700 dodaj razliku brojeva 500 i 300.

---

5. Prvi pribrojnik je 500, a drugi je višekratnik broja 100 neposredno ispred njega. Izračunaj zbroj.

---

6. Umanjenik je najveći troznamenkasti višekratnik broja 100, a razlika je najmanji troznamenkasti broj. Izračunaj umanjitelja.

---

7. Izračunaj pa usporedi.

$$600 + 200 \bigcirc 900 - 200$$

$$9 \text{ S} - 4 \text{ S} \bigcirc 4 \text{ S} + 1 \text{ S}$$

$$300 - 100 \bigcirc 700 + 100$$

8. Napiši broj koji nedostaje.

$$200 + \underline{\hspace{2cm}} = 600$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 900 = 1\ 000$$

$$100 + \underline{\hspace{2cm}} = 500$$

$$\underline{\hspace{2cm}} - 300 = 500$$

42

60

$$70 \text{ D} + 20 \text{ D} \bigcirc 3 \text{ S} + 3 \text{ S}$$

$$500 + 300 \bigcirc 200 + 400$$

$$4 \text{ S} - 30 \text{ D} \bigcirc 100 \text{ J} + 3 \text{ S}$$

$$200 + \underline{\hspace{2cm}} = 700$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 200 = 500$$

$$500 + \underline{\hspace{2cm}} = 800$$

$$\underline{\hspace{2cm}} - 700 = 100$$

9. Najmanji četveroznamenkasti broj umanji za višekratnik broja 100 koji se nalazi između 400 i 600.

---

10. Broj koji ima 8 **S** umanji za broj koji ima 40 **D**.

---

11. Izračunaj nepoznati broj **a**.

$$500 + a = 700$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a + 400 = 900$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

12. Sandra treba 600 eura da kupi novi trkaći bicikl. Do sada je uštedjela 400 eura. Koliko joj novca nedostaje?

Izračunaj:

Odgovori:

$$700 - a = 100$$

$$a =$$

$$a =$$

$$a - 300 = 600$$

$$a =$$

$$a =$$

- Ako bratu kupi nove slušalice za 100 eura, koliko će joj novaca nedostajati za bicikl?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

13. Izračunaj.

$$100 + 200 + 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$300 + 400 + 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$400 - 200 - 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$800 - 300 - 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$800 + 100 - 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$300 + 500 - 400 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{aligned} \underline{\hspace{2cm}} &= 700 + 200 + 100 = \\ \underline{\hspace{2cm}} &= 900 - 100 - 500 = \\ \underline{\hspace{2cm}} &= 1\,000 - 500 + 200 = \end{aligned}$$

ZBRAJANJE TROZNAMENKASTOGA I JEDNOZNAMENKASTOGA BROJA (417 + 2)

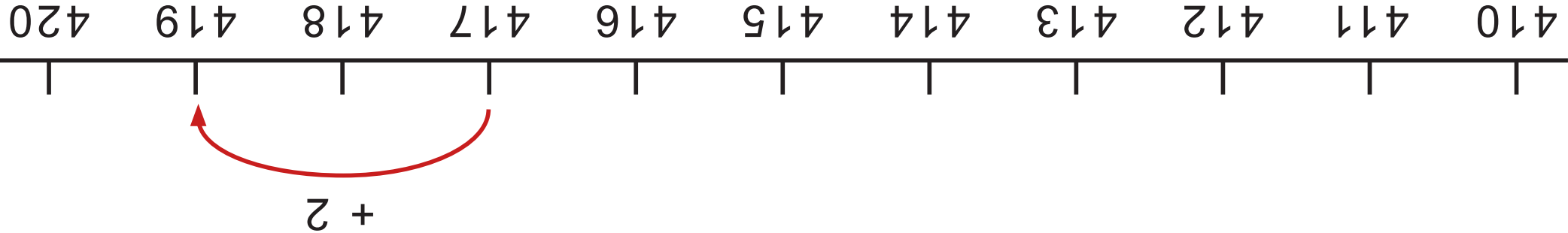

Kristijan je vikend proveo planinareći s ocem na otoku Lastovu. Lastovo je po visini 9. hrvatski otok. Najviša točka je vrh Hum na 417 m nadmorske visine.

Kristijanov tata visok je 2 m.

S koje nadmorske visine on gleda na obzor dalekozorom?

4	1	9
S	D	J

10

$417 + 2 = 419$
 $4\ S\ 1\ D\ 7\ J + 2\ J = 4\ S\ 1\ D\ 9\ J$

10

$17 + 2 = 19$
 $1\ D\ 7\ J + 2\ J = 1\ D\ 9\ J$

Tata gleda na obzor s visine od _____ metara.

Po mjeri života

Otok Vis peti je hrvatski otok po visini, a njegov najviši vrh nalazi se na 587 m nadmorske visine. Na četvrtom je mjestu otok Korčula s 2 m višim vrhom. Istraži koja su tri hrvatska otoka najviša i na kojim visinama su njihovi najviši vrhovi.

1. Zbroji.

$$351 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$51 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$415 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$15 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$532 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$32 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$618 + 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

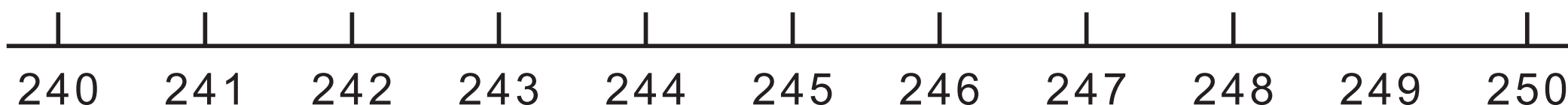
$$18 + 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$986 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$86 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Planinari su markacijama označavali dvije nove planinarske staze. Prvu su stazu u subotu označili s 244 markacije, a drugu idući dan s 5 markacija više. S koliko su markacija označili stazu u nedjelju? Izračunaj i označi na brojevnoj crti.

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

3. Izračunaj.

$$501 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$312 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$283 + 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$181 + 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$391 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$624 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$452 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$992 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Tijekom prošle godine obnovljene su 132 ulice u gradu Zagrebu. Za ovu je godinu planirano obnavljanje 4 ulice više. Koliko će ih se obnoviti ove godine?

Izračunaj:

Odgovori:

5. Građevinska tvrtka planirala je izgraditi zgrade s ukupno 792 stana, no na kraju je dodatno izgradila 5 malih stanova u potkrovlju. Koliko je novih stanova tvrtka imala za prodaju?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

6. Hrvatska turistička zajednica u svojim uredima prodaje planove gradova. U Turističkoj zajednici grada Splita prodan je 451 plan grada, u Puli za 4 više nego u Splitu, a u Dubrovniku za 3 više nego u Puli. Izračunaj koliko je planova grada prodala Turistička zajednica grada Pule, a koliko Turistička zajednica grada Dubrovnika.

Izračunaj:

Odgovori:

- Procijeni je li u Puli i Dubrovniku ukupno prodano više ili manje od 1 000 planova.

Procjena: _____

7. Koliki je zbroj ako su pribrojnici 6 i 632? Zamijeni mjesta pribrojnicima i ponovno zbroji.

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

8. Broju 471 dodaj sve brojeve između 2 i 8.

_____

9. Je li veći zbroj brojeva 7 i 282 ili 285 i 3?

Izračunaj:

Odgovori:

10. Broj neposredno iza broja 573 uvećaj za najmanji
jednoznamenasti parni broj.

11. Popuni tablicu.

1. pribrojnik	268	155	942	568	391	734	852	423
2. pribrojnik	1		6			5	7	
zbroj		159		569	396			426

12. Brankica istražuje Hrvatsko zagorje biciklom. Jučer je vozila 8 km više nego danas. Koliko je kilometara vozila jučer ako znaš da je danas prošla 131 km?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

13. Prvi pribrojnik je 621. Drugi je pribrojnik neparni broj veći od 5, a manji od 9. Koliki je zbroj?

Izračunaj:

Odgovori:

---

14. Željko štedi za dron. U kasici ima novčanicu od 200 €, dvije od 100 €, dvije od 50 €, tri od 20 € i tri kovanice od 1 €. Koliko novca Željko ima u kasici?

Izračunaj:

Odgovori:

- ▶ U parku je našao 2 eura u travi. Koliko ukupno novca sada ima Željko?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

- ▶ Ima li dovoljno novca ako dron košta 569 eura?

_____

15. Ilica je najdulja zagrebačka ulica. Anamarijina baka živi na kućnom broju 282, a njezina teta 3 kuće dalje s iste strane ulice. Na kojem kućnom broju živi Anamarijina teta?

Izračunaj:

Odgovori:

---

16. Blato na Korčuli umjesto imena ulica ima redne brojeve. Na karti grada ucrtane su ulice od 1. do 102. Koliko ulica još moraju unijeti kartografi ako trebaju ucrtati 109 ulica?

Izračunaj:

Odgovori:

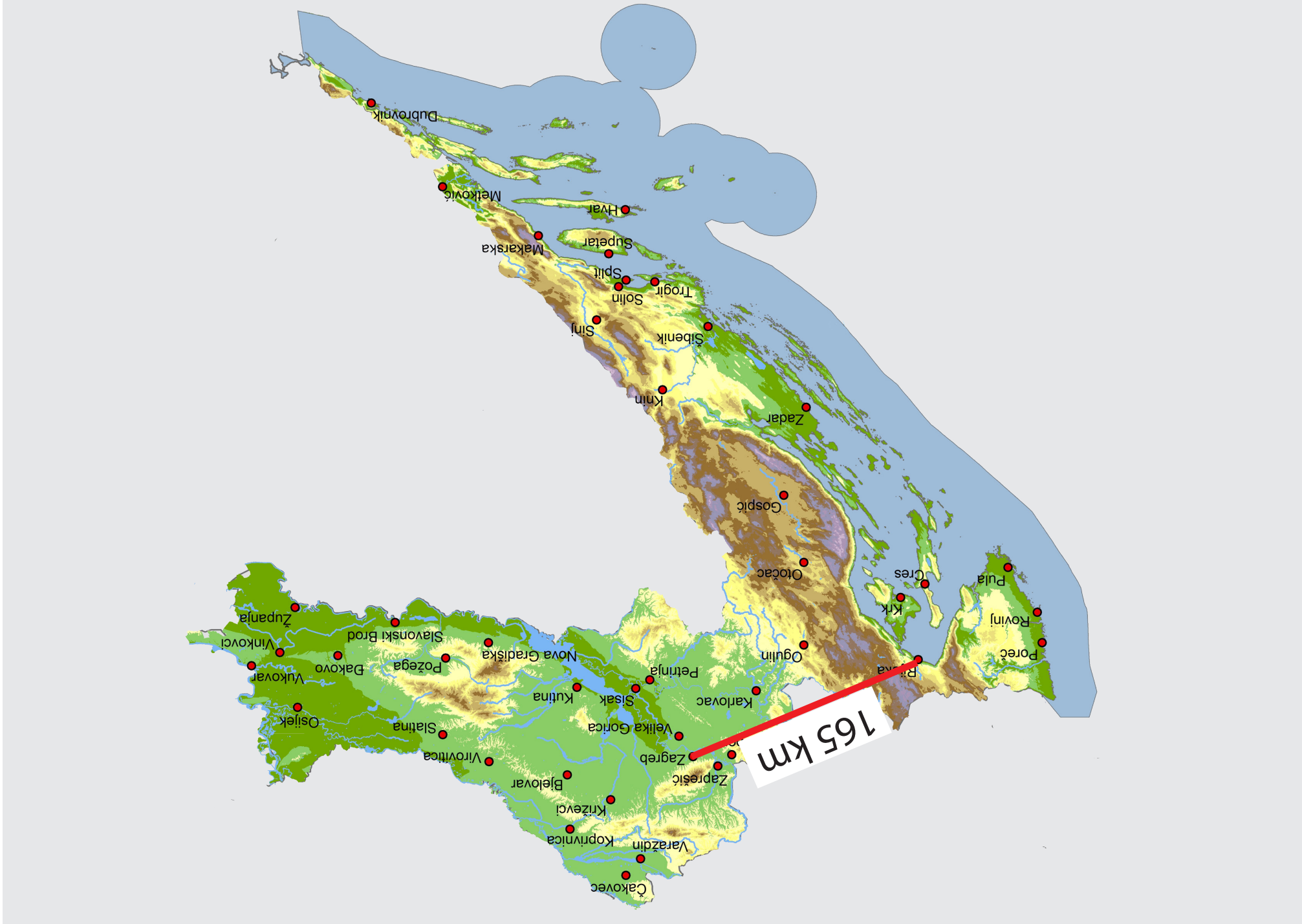

ZBRAJANJE TROZNAMENKASTOGA I JEDNOZNAMENKASTOGA BROJA (165 + 5, 165 + 8)

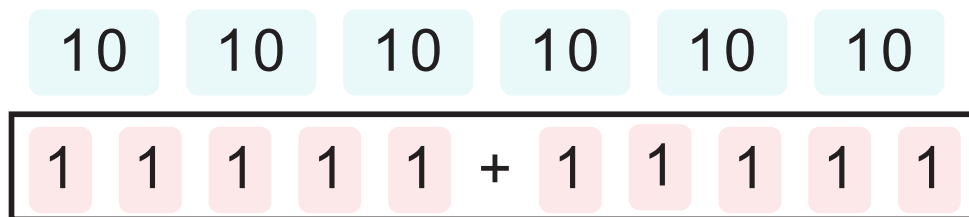
Ivan sa svojom obitelji živi pet kilometara od Zagreba.
Odlučili su otputovati u Rijeku u posjet baki. Koliko kilometara
ukupno trebaju proći da bi stigli u Rijeku?
(Pogledaj kartu na sljedećoj stranici.)

$$65 + 5 = 70$$

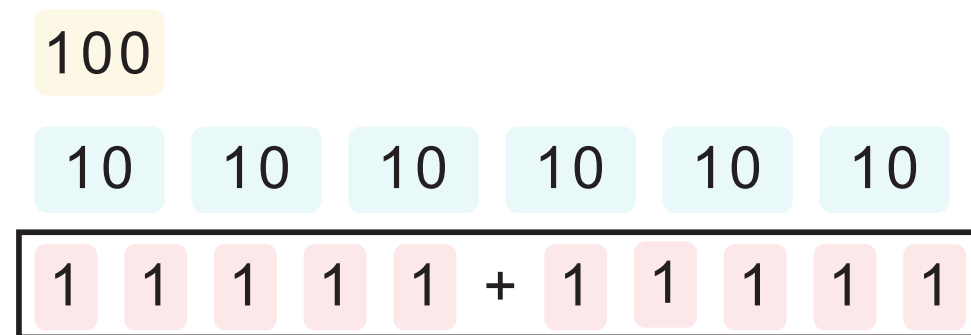
$$6 \text{ D } 5 \text{ J} + 5 \text{ J} = 7 \text{ D } 0 \text{ J}$$

S	D	J
	7	0

$$165 + 5 = 170$$

$$1 \text{ S } 6 \text{ D } 5 \text{ J} + 5 \text{ J} = 1 \text{ S } 7 \text{ D } 0 \text{ J}$$

S	D	J
1	7	0

Ivan i njegova obitelj ukupno trebaju proći _____ kilometara.

► Prisjeti se i izračunaj.

$$\underline{\hspace{2cm}} = 38 + 7$$

$$26 + \underline{\hspace{2cm}} = 31$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 4 = 81$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 7 + 26$$

$$45 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$59 + \underline{\hspace{2cm}} = 63$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 7 = 66$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 7 + 87$$

$$77 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

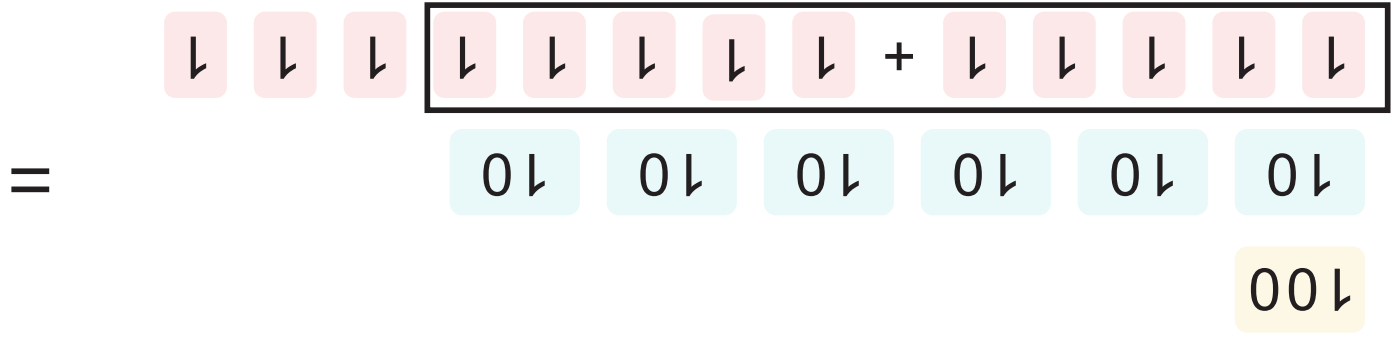
$$88 + \underline{\hspace{2cm}} = 97$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 3 = 71$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 35 + 9$$

- ▶ Na isti način zbrajamo troznamenkasti i jednoznamenkasti broj kada je zbroj jedinica veći od deset.

► Koliko je od Zagreba udaljena Opatija koja je od Rijeke udaljena 8 km?

$$1 \text{ S } 6 \text{ D } 5 \text{ J} + 8 \text{ J} = 1 \text{ S } 7 \text{ D } 3 \text{ J}$$

Opatija je od Zagreba udaljena _____ kilometra.

$$165 + 8 = 173$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 5 + 824$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 5 + 28$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 9 + 456$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 9 + 45$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 3 + 273$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 3 + 27$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 4 + 617$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 4 + 67$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 9 + 359$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 9 + 35$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 4 + 717$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 4 + 77$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 8 + 246$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 8 + 24$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 2 + 248$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 2 + 48$$

Po mjeri života

Uz pomoć učiteljice/učitelja, koristeći QR kod, izračunaj udaljenost od jednog mjesta do drugog i tako vježbaj zbrajanje.

Pronađi udaljenosti između gradova na uvodnoj ilustraciji.

Istraži služe li se članovi tvoje obitelji nekom od karti, kada i zašto.

1. Zbroji.

$$\underline{\hspace{2cm}} = 587 + 3 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 825 + 8 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 327 + 3 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 419 + 4 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 508 + 9 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 246 + 5 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 628 + 4 =$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = 117 + 5 =$$

2. Popuni tablicu.

+	447	234	528	345	127	369	374
9							
7							
5							

3. Izračunaj nepoznati broj.

$$a + 326 = 332$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$b + 637 = 642$$

$$b = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$c + 238 = 241$$

$$c = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$785 + d = 793$$

$$d = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$506 + e = 514$$

$$e = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$759 + f = 761$$

$$f = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$465 + 7 = g$$

$$g = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$928 + 6 = h$$

$$h = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$144 + 9 = i$$

$$i = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Napiši sve neparne brojeve veće od 342 i manje od 355. Svaki od njih uvećaj za 7.

---

5. Napiši sve parne brojeve koji se nalaze između 772 i 786 i uvećaj ih za 5.

---

6. Zbroj brojeva 378 i 9 uvećaj za broj koji je četiri puta veći od najmanjeg parnog broja.

---

7. Brojevima 452, 835, 367 i 991 pribroji jednoznamenkasti broj tako da zbroj bude višekratnik broja 10.

---

8. Zaokruži točne jednakosti, a netočne ispravno riješi.

$$594 + 5 = 599$$

$$427 + 9 = 435$$

$$287 + 6 = 290$$

$$742 + 9 = 751$$

$$683 + 7 = 691$$

$$648 + 8 = 656$$

$$728 + 5 = 733$$

$$456 + 5 = 461$$

9. Dječje kazalište „Zvončić“ prikazalo je posjećenost predstavi „Put oko svijeta“ u sljedećoj tablici.

mjesec	RUJAN	LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
broj posjetitelja	289	8 više nego u rujnu	6 više nego u listopadu	9 više nego u studenom

► Izračunaj broj gledatelja u:

a) 10. mjesecu

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

c) 12. mjesecu.

Izračunaj:

Odgovori:

b) 11. mjesecu

Izračunaj:

Odgovori:

Odgovori:

Izračunaj:

ODUZIMANJE JEDNOZNAMENKASTOGA BROJA OD TROZNAMENKASTOGA (287 – 6)

Svake jeseni vlak Bučko-express vozi iz Zagreba na Bučijadu u Ivanić-Grad. Ove je godine samo vlakom stiglo 287 ljudi, dok je prošle godine u vlaku bilo 6 putnika manje.

Na Bučijadi se obaraju svakakvi šašavi rekordi. U izboru najmanje buče pobijedila je tikvica težine 28 dekagrama, a prošle godine pobjednica je bila za 5 dekagrama lakša.

Koliko je težila prošlogodišnja tikvica pobjednica?

$$28 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

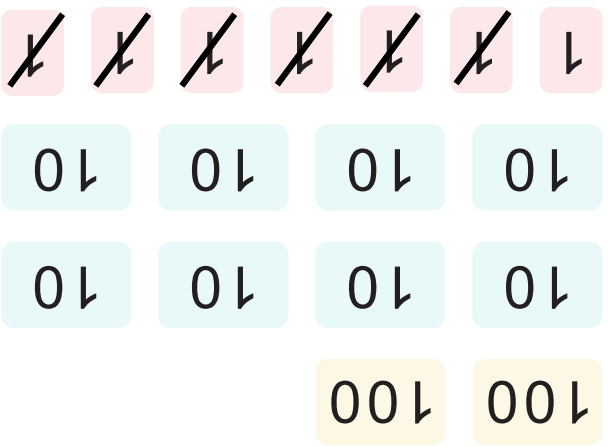
$$2 \text{ D } 8 \text{ J} - 5 \text{ J} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Tikvica pobjednica lani je težila   dekagrama.

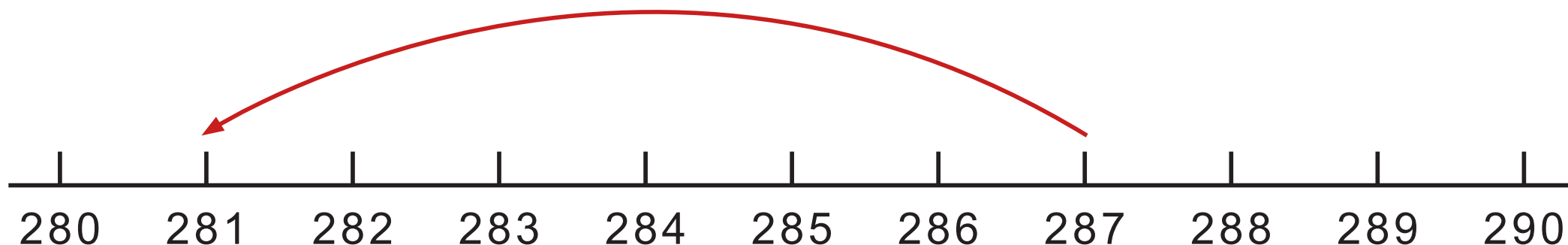
Koliko je putnika prošle godine stiglo vlakom na Bučijadu?

$$287 - 6 = 281$$

$$2 \text{ S } 8 \text{ D } 7 \text{ J} - 6 \text{ J} = 2 \text{ S } 8 \text{ D } 1 \text{ J}$$

– 6

Prošle je godine na Bučijadu vlakom stigao _____ putnik.

Istraži što se sve proizvodi od buče. Koji uporabni predmeti i koja jela?

Za koje se događaje vežu ukrasi od bundeve?

1. Oduzm!

$$139 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$39 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$219 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$19 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$543 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$43 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$875 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$75 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Izračunaj razliku.

$$694 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$218 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$325 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$134 - 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$567 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$395 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$708 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$824 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$568 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$356 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$999 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$418 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Na Međunarodnoj izložbi bundeva i tikava u Tovarniku predstavilo se 118 izlagača, a na Bundevijadi u Vrbovskom 6 izlagača manje. Koliko se izlagača predstavilo na Bundevijadi u Vrbovskom?

Izračunaj:

Odgovori:

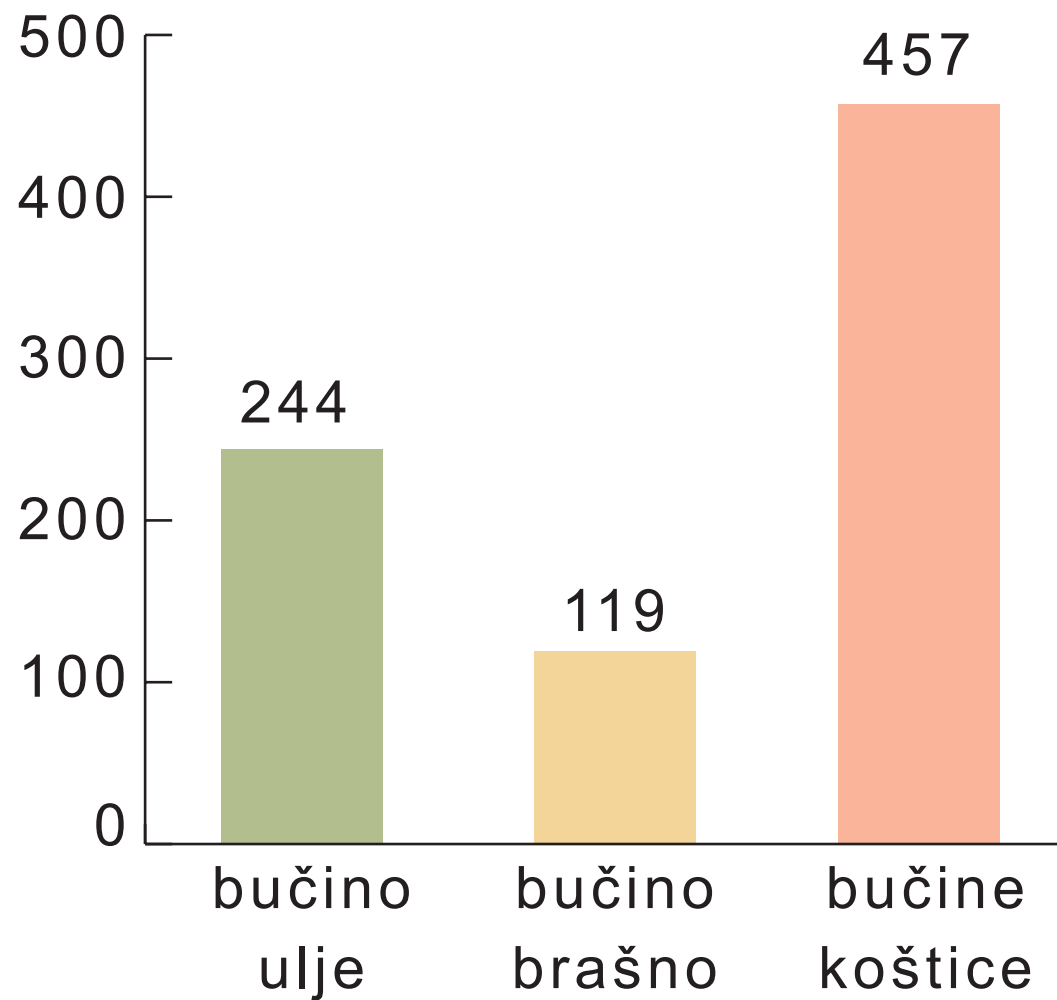

---

4. U grafikonu pročitaj koliko je poljoprivredna zadruha prodala bučinog ulja, koliko bučinog brašna, a koliko vrećica slanin bučinih koštica. Godinu dana ranije prodali su 3 L bučinog ulja više, 8 kg bučinog brašna manje i 5 vrećica bučinih koštica manje. Izračunaj koliko su čega prodali godinu dana ranije.

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

5. Umanji razliku brojeva 567 i 4 za najmanji parni broj.

6. Tamara je pretraživala skulpture od buče na internetu. Pronašla je 484 fotografije. Njezin brat Tomislav na svojem je pretraživaču našao 3 fotografije manje. Koliko je fotografija skulptura od buče pronašao Tomislav?

Izračunaj:

Odgovori:

Iskušaj svoj internetski pretraživač – koliko ćeš fotografija skulptura od buče ti naći?

7. Izračunaj.

$$259 - 5 - 3 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$576 - 36 : 9 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$384 + 5 - 8 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$197 - 49 : 7 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$918 - 8 + 6 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$569 - 8 + 5 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$107 + 2 - 9 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$438 - 42 : 6 = \underline{\hspace{10cm}}$$

8. Koji broj treba umanjiti za broj 6 da razlika bude 731?

Izračunaj:

Odgovori:

---

9. Koliki je zbroj najmanjeg jednoznamenkastog broja i razlike brojeva 327 i 4?

Izračunaj:

Odgovori:

---

10. Popuni tablice.

–	328	746	919
5			
2			
4			

–	4	1	6
877			
426			
149			

11. Promotri tablicu koja prikazuje vodostaj rijeke Lonje za ovaj tjedan. Popuni tablicu ovisno o tome kako se mijenjao vodostaj.

DATUM	VODOSTAJ	RAZLIKA U VISINI VODOSTAJA
25. 10.	144 cm	0
26. 10.	147 cm	+ 3
27. 10.	144 cm	0
28. 10.		- 1
29. 10.		- 3
30. 10.		0

- 12.** Izračunaj pa rezultate poredaj od najmanjega do največjega zajedno s pripadajućim slovima. Tako poredana slova dat će ti ime najpoznatijega jela koje se radi od buče.

$519 - 6 + 8$	$699 - 8 + 3$	$875 + 9 - 2$	$548 - 5 + 2$
U	I	C	Č

$438 + 4 - 1$	$909 + 9 - 7$	$659 + 5 - 3$
B	A	N

REZULTATI:

_____ < _____ < _____ < _____ < _____ < _____ < _____

RJEŠENJE:

Istraži je li to slano ili slatko jelo.

13. Koji je broj zamislila Tamara ako taj broj ima 2 stotine više, 5 desetica manje i 7 jedinica manje od broja 359?

Odgovori:

_____

_____

ODUZIMANJE JEDNOZNAMENKASTOGA BROJA OD TROZNAMENKASTOGA (140 – 4, 134 – 7)

Znaš li gdje se nalazi otok Pag?

Pronaći ćeš ga između Velebitskog kanala i Kvarnerića. Poznat je po najkvalitetnijem hrvatskome siru.

Što misliš postoji li veza između kvalitete sira, njegova okusa i ispaše ovaca ili krava? Pokušaj obrazložiti ili saznaj više.

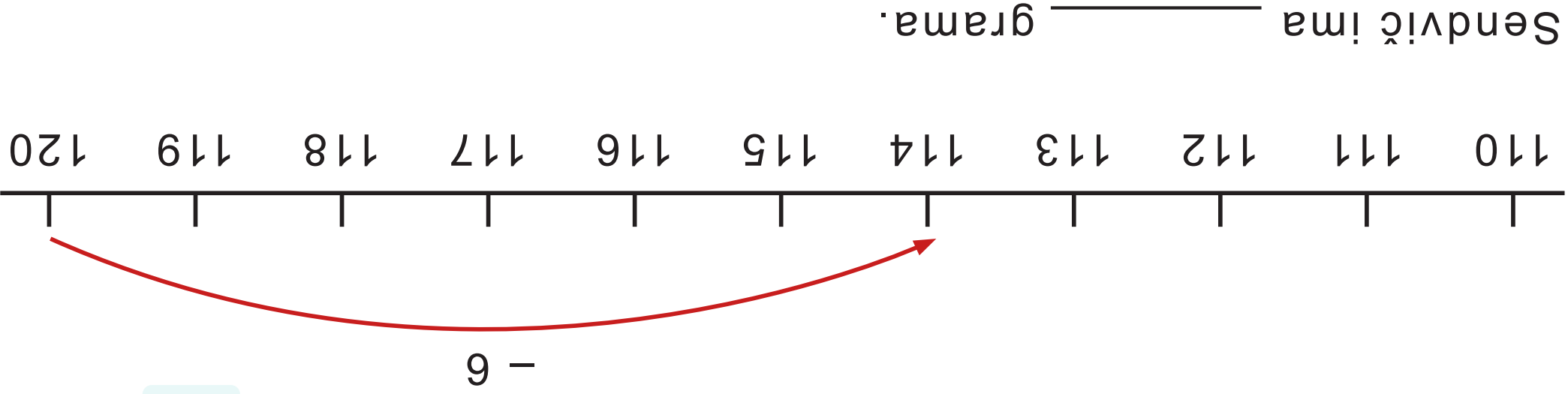
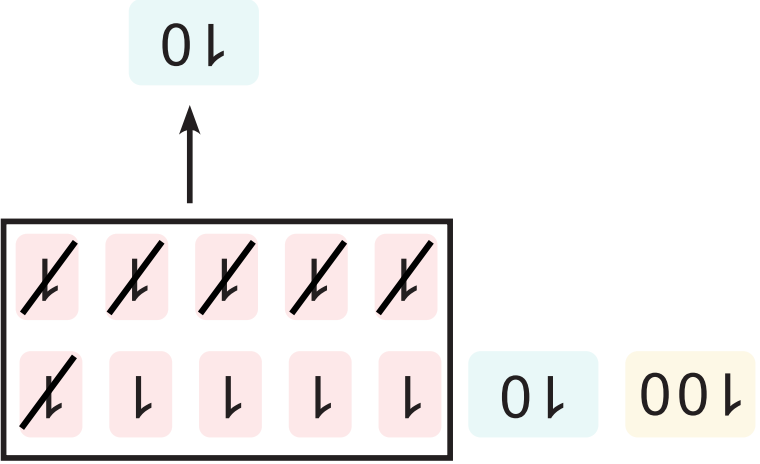
Sir ima veliku hranjivu vrijednost pa je česti sastojak ukusnih, zdravih, a brzih obroka, npr. sendviča, omiljenih među učenicima.

Za jedan sendvič sa sirom potrebno je 120 grama te ukusne namirnice.
 Za sendvič sa sirom i salatom potrebno je 6 grama sira manje.
 Koliko grama sira ima ovakav sendvič?

$$20 - 6 = 14 \text{ jer je } 14 + 6 = 20$$

$$120 - 6 = 114 \text{ jer je } 114 + 6 = 120$$

► Oduzmi.

$140 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$670 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$320 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$560 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$930 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$760 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$450 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$910 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

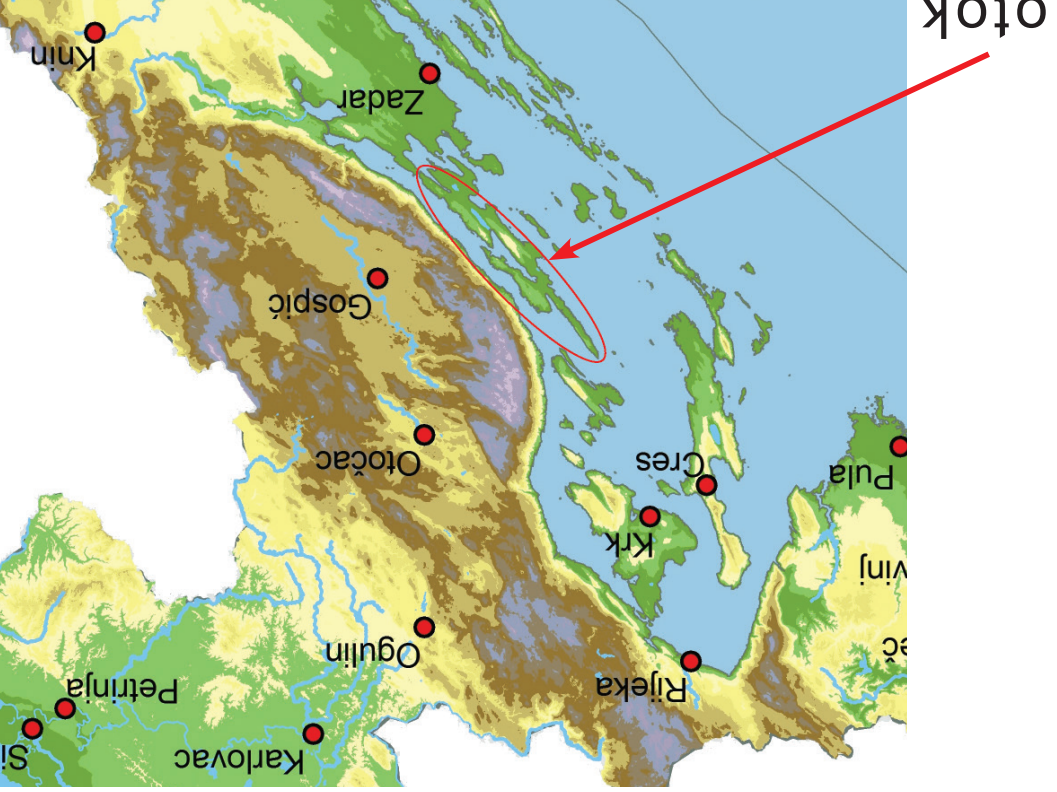
$880 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

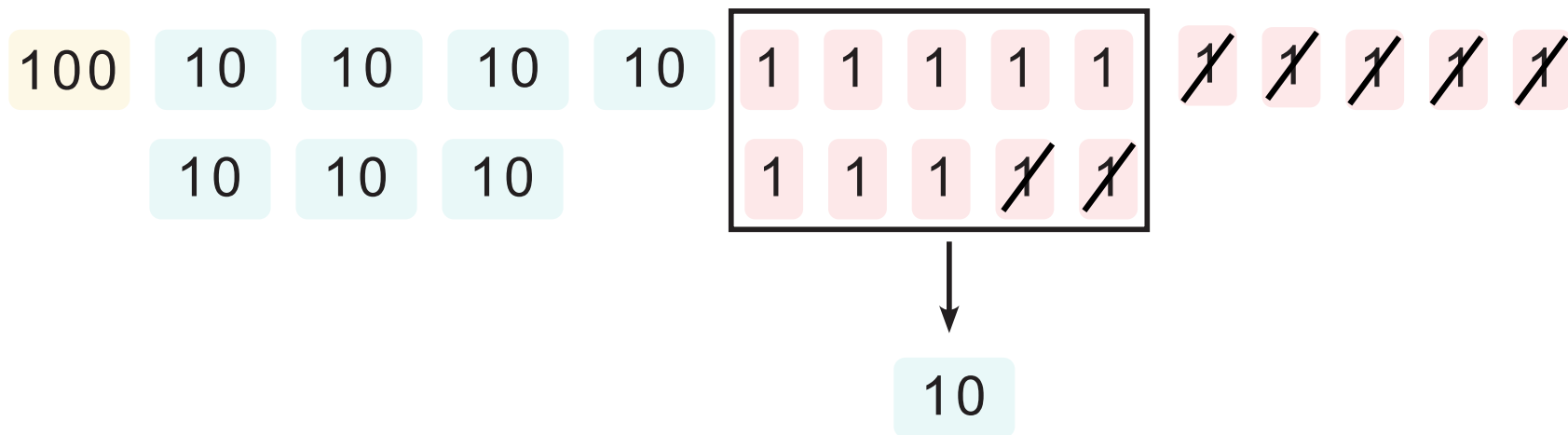
$220 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

► Na zemljovidu promotri povezanost otoka Paga s kopnom pa zaključiti kako Procijeni. Ako putuješ iz Rijeke na Pag, je li duži kopneni ili morski put? Putovanje kopnom od Rijeke do Paga, sa stajanjem od 7 minuta, traje 185 minuta. Koliko traje putovanje bez stajanja?

$$85 - 7 = 78 \text{ jer je } 78 + 7 = 85$$

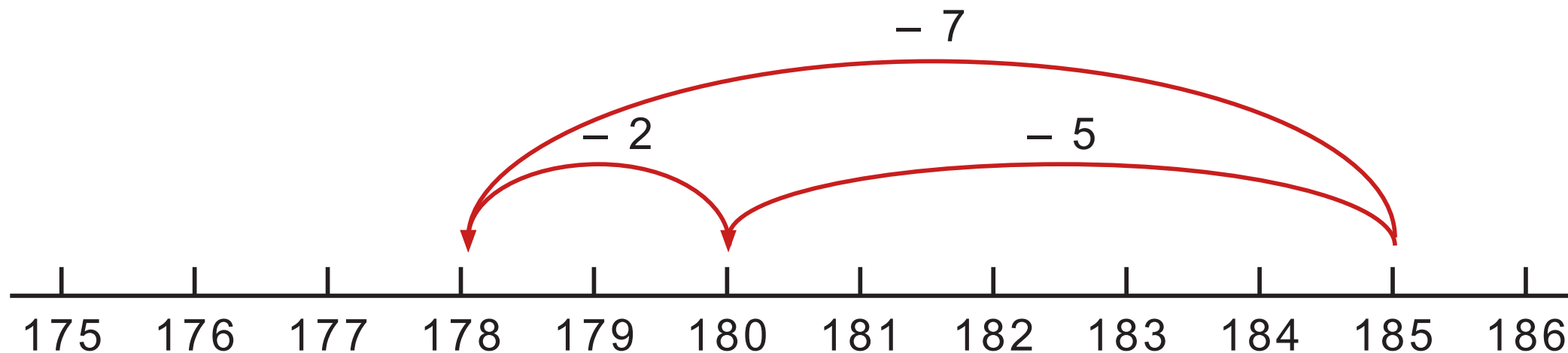
$$185 - 7 = 178 \text{ jer je } 178 + 7 = 185$$

Računamo ovako: $185 - 7 = 185 - 5 - 2 = 178$

5 2

Putovanje bez stajanja traje _____ minuta.

► Promotri pa izračunaj.

$$\begin{array}{r} 543 - 7 = \underline{\hspace{2cm}} \\ 543 - 3 - 4 = 540 - 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 231 - 9 = \underline{\hspace{2cm}} \\ 231 - 3 - 9 = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 456 - 8 = \underline{\hspace{2cm}} \\ 456 - \underline{\hspace{1cm}} - \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \\ \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

► Oduzmi.

$142 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$672 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$324 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$561 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$935 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$763 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$453 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$911 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$887 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$221 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

Istraži koje su tri najveće sirane na otoku Pagu te koje su im najpoznatije vrste sireva.

1. Brojeve 940, 150, 380, 270 umanjí za 4.

_____

_____

2. Za izlet na otok Pag, koji uključuje prijevoz turističkim

autobusom, ulaznice u dvije paške sirane te muzej čipke, četveročlana obitelj treba platiti 160 eura. Ako se izostavi

posjet muzeju čipke, cijena je za 8 eura manja. Koliko tada iznosi cijena izleta?

Izračunaj:

Odgovori:

---

3. Izračunaj.

$341 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$355 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$255 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$406 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$456 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$473 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$542 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$523 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$305 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$621 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$672 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$914 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. Izračunaj.

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 561 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -5 \\ -8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 834 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -6 \\ -5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 612 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -3 \\ -5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 745 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -7 \\ -8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 641 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -4 \\ -7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ \rightarrow \\ 712 \\ \leftarrow \\ \text{---} \end{array} \quad \begin{array}{r} -3 \\ -9 \end{array}$$

5. Promotri cijene proizvoda jedne sirane.

DIMLJENI SIR	PAŠKI SIR	KOZJI SIR	SIR S TARTUFIMA
kolut 2 kg = 32 €	kolut 2 kg = 123 €	kolut 2 kg = 63 €	kolut 2 kg = 105 €

- a)** Cijenu najskupljeg sira umanji za zbroj znamenaka cijene najjeftinijeg sira.

- b)** Iznos sira s tartufima umanji za broj desetica cijene kozjeg sira.

---

6. Oduzmi pa rezultat oduzimanja provjeri zbrajanjem.

$$793 - 5 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

$$814 - 6 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

$$500 - 3 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

$$305 - 7 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

$$250 - 3 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

$$494 - 9 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ jer je } \underline{\hspace{2cm}}$$

7. Izračunaj koristeći se zagradama.

► Razliku brojeva 400 i 8 umanji za 8.

► Razliku brojeva 243 i 7 uvećaj za 9.

► Zbroj brojeva 300 i 7 umanji za 9.

► Zbroj brojeva 644 i 9 umanji za 7.

---

8. Brojeve koji se nalaze neposredno ispred brojeva 851, 472 i 460 umani za 3, a brojeve koji se nalaze neposredno iza navedenih brojeva umani za 7.

---

9. U siranu su dopremijene 104 litre kravljega mlijeka. Ovčjega mlijeka je dopremijeno 8 litara više, a kozjega mlijeka 8 litara manje nego kravljega. Koliko je litara ovčjega, a koliko kozjega mlijeka dopremijeno u siranu?

Izračunaj:

Odgovori:

---

10. Izračunaj.

$$630 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$761 - 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$792 - 3 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$321 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$317 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$340 - 6 - 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$853 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$916 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$301 - 4 - 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

11. Izračunaj nepoznati broj.

$$a - 7 = 299$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = a$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = a$$

$$b + 7 = 356$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

$$c - 8 = 458$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = c$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = c$$

$$7 + d = 663$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = d$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = d$$

$$e - 4 = 279$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = e$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = e$$

$$5 + f = 432$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = f$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = f$$

12. Kojem broju trebaš dodati broj 7 da dobiješ broj 632?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

► Od kojega broja trebaš oduzeti broj 8 da dobiješ broj 372?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

13. Izračunaj pa popuni tablicu.

a	779	563	392	648	790	684
a + 7						
a - 6						
a - 9						

14. Izračunaj.

b	311	101	422	650	404	782
b + 9						
b - 5						
b - 3						

15. Promotri, uvrsti i izračunaj.

= 9

= 540

= 7

= 585

-

=

_____

-

=

_____

-

=

_____

-

=

_____

► Broj koji ima 46 desetica umanjí za broj neposredno ispred broja 10.

16. Pozorno čitaj pa riješi redom kojim je zadano.

+ - =

+ - =

- + =

- - =

- Dobivenu razliku umanji za šestinu broja 24.

- Dobiveni broj prikaži kao zbroj višekratnika dekadskih jedinica.

---

17. Koji je broj za 2 manji od broja koji ima 6 **S** 9 **D** i 1 **J**?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____

_____

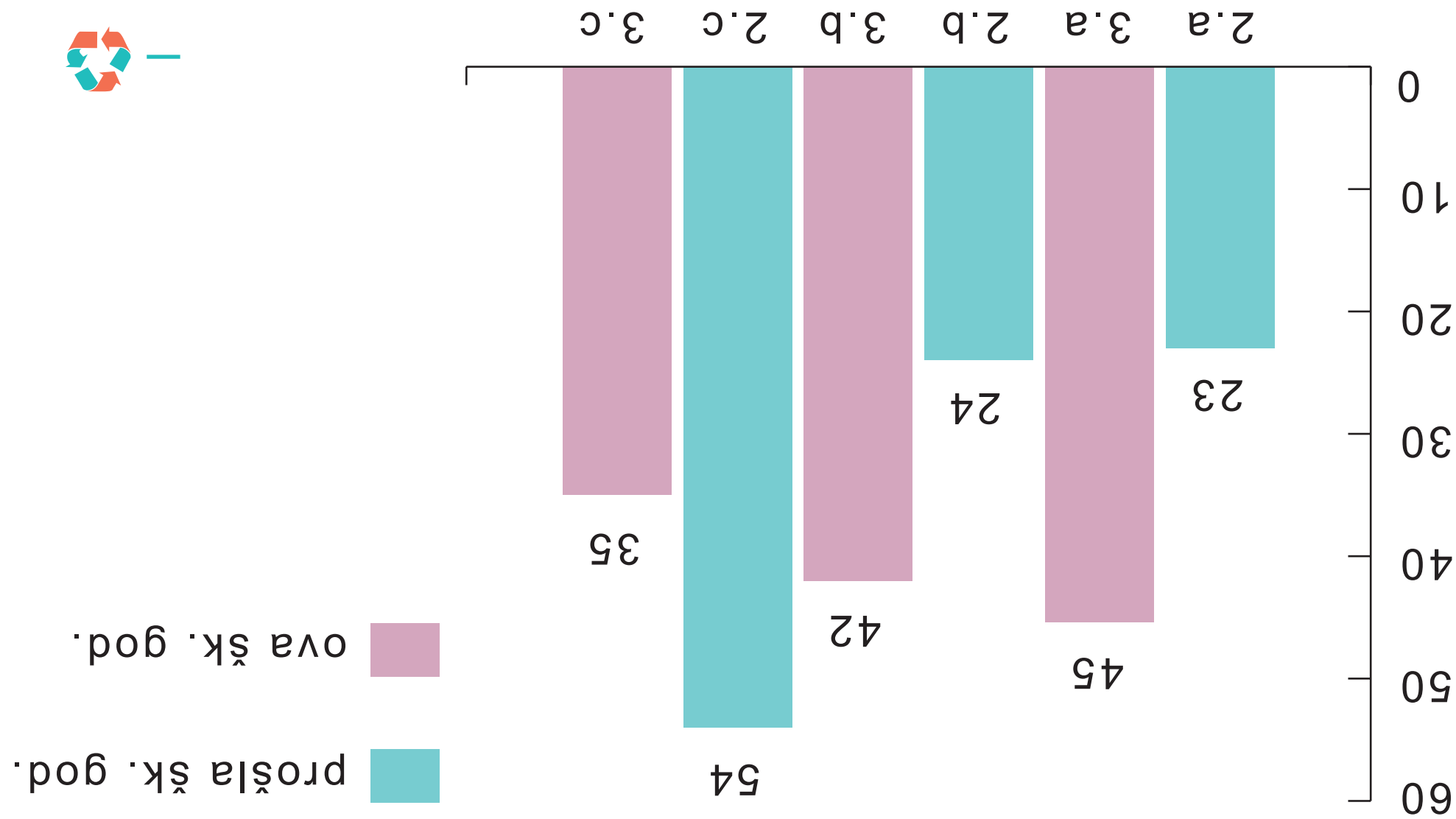
18. Izračunaj razliku petoročrtnika broja 100 i najvećeg jednoznamenkastog broja.

PISANO ZBRAJANJE BROJEVA DO 100 (45 + 23)

Knjižničarka je ovogodišnjim učenicima trećih razreda napravila izvješće o njihovom broju pročitanih knjiga za mjesec listopad u prošloj i ovoj školskoj godini. Promotri dijagram i izračunaj koliko su ukupno knjiga pročitali učenici **a** razreda.

Dvoznamenkaste brojeve možemo zbrajati i pisanim postupkom.

- Najprije zbrajamo jedinice, a zatim desetice. Pazi na potpisivanje.

u tablici mjesnih
vrijednosti

	D	J
	4	5
+	2	3
	6	8

bez tablice
mjesnih vrijednosti

	4	5	
+	2	3	
	6	8	

pribojnicki
znak jednakosti
zbroj

Računamo ovako:

- **5 J** plus **3 J** je **8 J**, pišemo 8 u stupac jedinica
  - **4 D** plus **2 D** je **6 D**, pišemo 6 u stupac desetica.
- Dobili smo broj 68.

Učenici **a** razreda ukupno su pročitali _____ knjiga.

Po mjeri života

Otidi s članom obitelji u dnevnu kupovinu. Zbrajaj cijene odabranih proizvoda i procijeni koliko će novca biti potrebno za kupovinu. Usporedi svoju procjenu s iznosom računa.

Učenici **b** razreda pročitali su _____ knjiga, a učenici **c** razreda pročitali su _____ knjiga.

		+
D	J	

Ponovo promotri uvodni dijagram. Izračunaj koliko su knjiga pročitali učenici **b**, a koliko učenici **c** razreda.

1. Napiši u obliku zbroja dekadskih jedinica.

24 = _____

68 = _____

97 = _____

86 = _____

17 = _____

80 = _____

2. Zbroji pisano u tablici mjesnih vrijednosti brojeve: 43 ! 26, 21 ! 35, 16 ! 41, 65 ! 11, 22 ! 24.

D	J

D	J

D	J

D	J

D	J

3. Zbroji.

	4	2	
+	2	1	

	1	1	
+	2	2	

	5	2	
+	2	4	

	3	5	
+	4	4	

	6	4	
+	2	5	

	2	7	
+	5	1	

4. Zbroji tri pribrojnika.

	5	3	
	1	1	
+	2	4	

	6	1	
	1	3	
+	1	5	

	1	5	
	4	2	
+	3	2	

	4	2	
	3	3	
+	1	4	

	2	3	
	6	1	
+	1	3	

	1	3	
	4	2	
+	2	0	

5. Upiši znamenku koja nedostaje.

	7	+	4
	9		2
			7

	8		
	8	+	3
	6		5

	9		
	2	+	2
	4		

	4	+	
	5		2

	3	+	
	6		
			1

6. Kojim sve brojevima većim od 30 možeš dodati broj 21 da zbroj bude manji od 58?

Izračunaj:

Odgovori:

7. Riješi kako je zadano.

a) Pribrojnici su 53 i 31. Koliki je zbroj?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

b) Zbroj brojeva 45 i 24 usporedi sa zbrojem brojeva 55 i 44.

Izračunaj:

Usporedi:

c) Koliko je puta broj 5 manji od zbroja brojeva 22 i 23?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

8. U antikvarijatu je rasprodaja telefona koji su se rabili u prošlosti.
Promotri fotografije, a zatim odgovori na pitanja.

a) Kolika je ukupna cijena 1. i 3. telefona?

Izračunaj:

Odgovori:

b) Koliko novca trebaš izdvojiti ako želiš kupiti sva tri telefona?

Izračunaj:

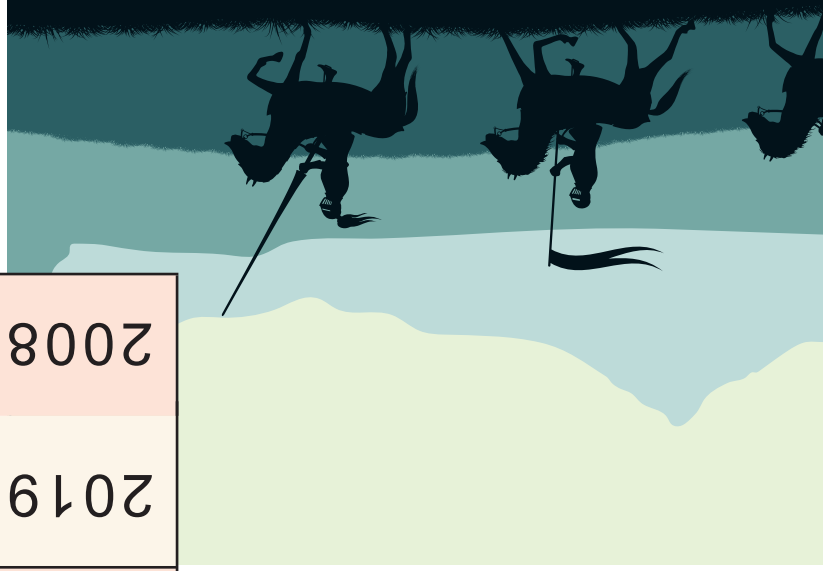
Odgovori: _____
_____

PISANO ZBRAJANJE BROJEVA DO 100 (68 + 23)

Rapska fjera prvi je i najveći srednjovjekovni ljetni festival u Hrvatskoj. Tijekom Fjere cijeli se grad vraća u prošlost. Otočani kostimiranim predstavama pokušavaju što vjerodostojnije prikazati život svojih predaka, svoju bogatu i slavnu prošlost. Promotri tablicu koja prikazuje zanatlije - od zlatara do kovača i stolara - na nekim prošlim festivalima.

	zlatari	stolari	kovači
2019. godina	37	29	34
2008. godina	15	20	47

Izračunaj koliki je ukupni broj zlatara pokazao svoje umijeće u ovim dvjema godinama.

Najprije zbrajamo **J**, a zatim **D**. Pazi na potpisivanje.

	D	J
	3	7
+	1	5
	1	
	5	12
	5	2

	3	7
+	1	5
	5	2

Računamo ovako:

- **7 J** i **5 J** je **12 J**
- **2 J** pišemo u stupac jedinica, a **1 D** pribrajammo deseticama
- **3 D** i **1 D** i **1 D** je **5 D**, pišemo 5 u stupac desetica.

Dobili smo broj 52.

Svoje umijeće pokazala su _____ zlatara.

	+	3	9
		4	6

	+	1	5
		3	8

	+	2	8
		4	5

Svako pitanje ima odgovor

Gdje u svakodnevnom životu susrećeš oblik pisanoga zbrajanja?

Kapa.....	11 €
Majica.....	19 €
Jakna.....	24 €
<hr/>	
UKUPNO	54 €

1. Koliko je kovača pokazalo svoja umijeća u dvije godine iz tablice?

Procijeni, a zatim izračunaj s pomoću tablice mjесnih vrijednosti i bez tablice.

Procjena: _____

	D	J
+		

Odgovori: _____

_____

2. Zbroji s pomoću tablice mjesnih vrijednosti i bez tablice.

	4	4
	3	7
	D	J

	2	6
	5	9
	D	J

	1	5
	6	8
	D	J

3. Pisano zbroji. Pazi na potpisivanje.

	1	9	
+	1	9	
<hr/>			

	4	9	
+	2	5	
<hr/>			

	2	7	
+	5	5	
<hr/>			

	1	8	
+	6	5	
<hr/>			

	1	7	
+	5	9	
<hr/>			

	3	6	
+	3	6	
<hr/>			

4. Promotri pa zbrajaj.

$$= 47$$

$$= 38$$

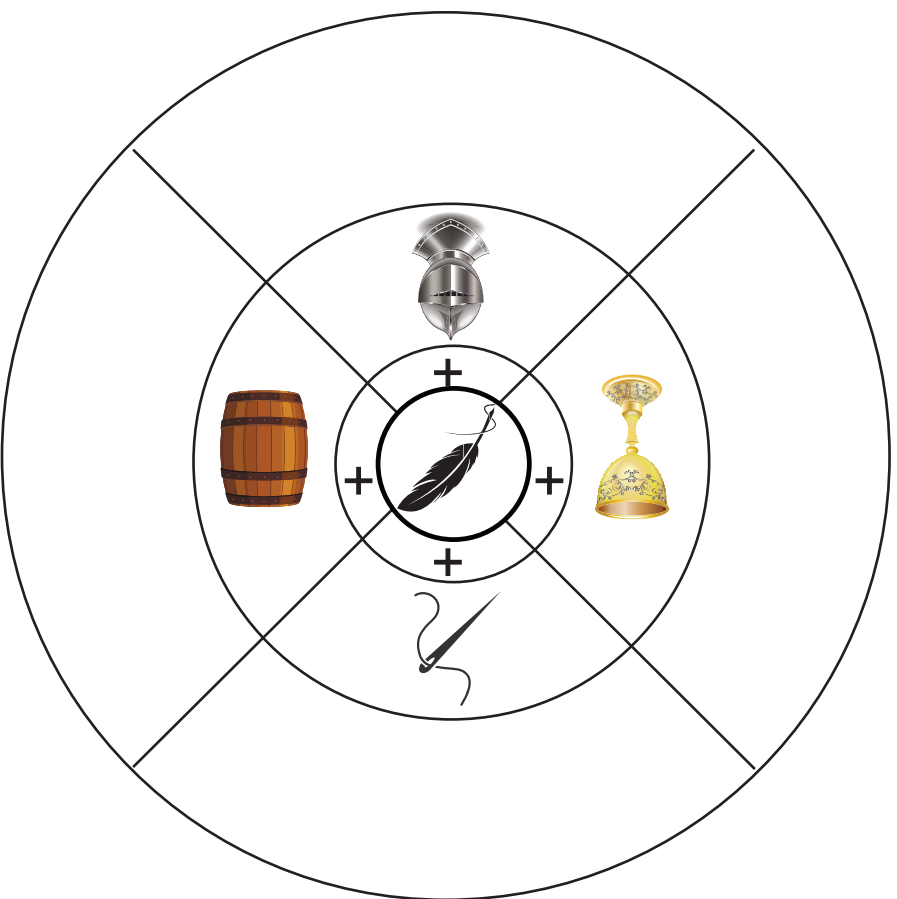
$$= 34$$

$$= 13$$

$$= 25$$

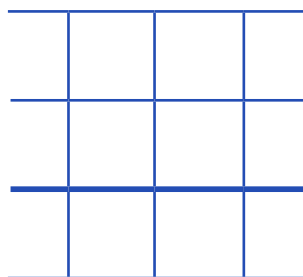

5. Streličari su gađali metu s udaljenosti od 90 m. U ponedjeljak su ostvarili 18 bodova pogađajući metu, u utorak 24 boda, a u srijedu 17 bodova više nego u ponedjeljak.

► Koliko su bodova strijelci ostvarili u srijedu?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

► Koliko su ukupno bodova ostvarili kroz tri dana?

Izračunaj:

Odgovori:

---

6. Pisano zbroji.

	+	3	7
		1	2
		1	3

	+		6
		2	2
		2	3

	+	4	3
			8
		1	2

	+	1	3
			7
		5	6

	+	2	2
		2	4
		2	7

	+	4	4
		1	5
		2	4

7. Promotri brojeve 15, 14, 20, 64, 72, 36, 56, 35, 45.

► Višekratnike broja 5 uvećaj za 48.

► Najvećem broju među preostalim brojevima izračunaj osminu pa ju uvećaj za najmanji preostali broj.

8. Koji je broj za 56 veći od broja 19?

Izračunaj:

Odgovori: _____

_____

9. Prvi je pribrojnik 46, a drugi 35. Koliki je zbroj?

Izračunaj:

Odgovori: _____

_____

10. Broj 66 uvećaj za trećinu broja 21.

11. Tina i njezini prijatelji igraju računalnu igricu. Ana je igrajući osvojila 13 bodova, Viktor 14 bodova više od Ane, a Tina jednako kao Ana i Viktor zajedno.

Koliko su ukupno bodova osvojili u računalnoj igrici Tina i njezini prijatelji?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

12. Izačunaj.

$$26 + 46 - 8 = 72 - 8$$

=

$$40 - 8 + 39 =$$

=

$$(24 - 6) + 37 =$$

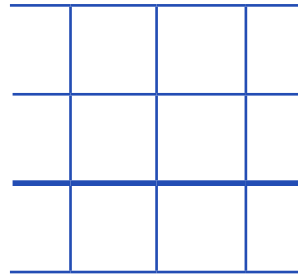
=

	2	4	+	7	2
	6	6			

$$(53 - 9) + (32 - 6) =$$

=

13. Riješi nejednakost.

$$34 < a < 40$$

$a =$ _____

- Svaki od brojeva uvećaj za broj veći od 40, a manji od 51 po vlastitom izboru.

STALNOST RAZLIKE

Ivan ima 11 godina, a njegova sestra 4.

Kolika je razlika u njihovim godinama?

Kolika je razlika u njihovim godinama bila prije 3 godine, a kolika će biti za 3 godine?

$$11 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(11 - 3) - (4 - 3) = \underline{\hspace{2cm}} - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(11 + 3) - (4 + 3) = \underline{\hspace{2cm}} - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

Odgovori:

Što primjećuješ?

Ako umanjeniku i umanjitelju oduzmemo ili dodamo isti broj, razlika se neće promijeniti.

Razmisli pa odgovori.

Kolika će razlika u njihovim godinama biti za 10, 15, 20 godina?

Dokaži matematičkim zapisom.

Odgovori:

Po mjeri života

Podijelite se u skupine. Organizirajte razredno natjecanje u smišljanju što više zadataka u kojima ćete upotrijebiti naučeno u ovoj lekciji.

1. Umanjenik je 76, a umanjitelj 28. Kolika je razlika?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

► Ako umanjeniku i umanjitelju pribrojimo broj 7, kolika će onda biti razlika?

Izračunaj: _____

Odgovori: _____
_____

2. Branko je uštedio 54 eura, a njegova sestra 36 eura. Koliko su eura uštedjeli zajedno?

Izračunaj:

Odgovori:

- Ako Branko da sestri 14 eura, koliko će onda eura imati Zajedno?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

2. Izračunaj razliku brojeva 98 i 32. Zatim umanjenik i umanitelj uvećaj za svaki neparan broj koji se nalazi u drugoj desetici. Zaključi što se dogodilo s razlikom.

$$98 - 32 = \underline{\hspace{2cm}}$$

PISANO ODUZIMANJE BROJEVA DO 100 (68 – 42)

Kojem stojeću pripadaју predmeti na fotografijama? Procijeni pa spoji. Kada bi prikazani oklopi i zaštitna odijela bili izvorni, koje bi odijelo po tvojemu mišljenju imalo najveću muzejsku vrijednost? Objasni.

1. – 2. stojeće

146

14. – 15.
stojeće

21. stojeće

BUDUĆNOST

89

Masa viteškog oklopa za turnir je 68 kg. Borbeni viteški oklop ima 42 kg manje.

Kolika je masa borbenog viteškog oklopa?

$$68 - 42 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Oduzimati možemo i na pisani način. Promotri.

Najprije oduzimamo brojeve jedinica (**J**), zatim brojeve desetica (**D**).

	D	J
	6	8
–	4	2
	2	6

	6	8	umanjenik
–	4	2	umanjitelj
	2	6	znak jednakosti
			razlika

Računamo ovako:

- **8 J** manje **2 J** je **6 J**, pišemo 6
  - **6 D** manje **4 D** je **2 D**, pišemo 2.
- Dobili smo broj 26.

Borbeni viteški oklop ima masu od _____ kg.

► Masa odijela bez astronauta je 43 kg.

Izračunaj tjelesnu masu astronauta ako je njegova ukupna masa u odijelu 98 kg.

	D	J	

Istraži od kojih se materijala izrađuju odijela namijenjena astronautima.

148

89

1. Oduzmi s pomoću tablice mjesnih vrijednosti, a potom bez tablice.

	D	J
	8	4
-	3	2

	D	J
	7	7
-	3	4

	D	J
	5	6
-	1	5

2. Pisano oduzmi 45 od 78, 32 od 69, 26 od 88, 57 od 99.

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$$

3. Izračunaj tjelesnu masu svakog astronauta ove tročlane posade. Sva odijela teže jednako, 43 kg. Računaj pisanim postupkom. Procijeni ukupnu masu posade.

a) Ukupna masa 1. članice posade u odijelu iznosi 97 kg.

Njezina tjelesna masa iznosi _____ kg.

b) Ukupna masa 2. člana posade u odijelu je 99 kg.

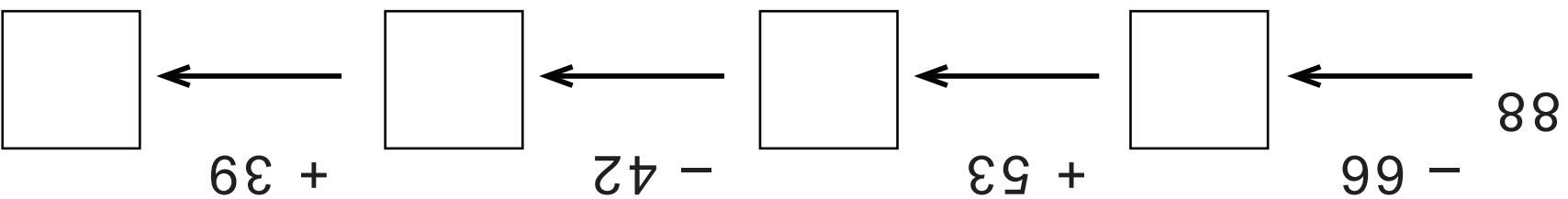
Njegova tjelesna masa iznosi _____ kg.

c) Ukupna masa 3. članice posade u odijelu je 89 kg.

Njezina tjelesna masa iznosi _____ kg.

Procijeni: _____

4. Izračunaj.

5. Oduzmi na pisani način. Rezultat oduzimanja provjeri zbrajanjem.

$$\begin{array}{r}
 79 \\
 - 45 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 95 \\
 - 44 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 66 \\
 - 13 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 89 \\
 - 47 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 53 \\
 - 21 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 67 \\
 - 45 \\
 \hline
 \end{array}$$

6. Astronauti su tijekom 4 dana boravka na svemirskoj postaji Skylab proveli 23 sata izvan letjelice. Koliko su sati proveli u letjelici?

Rezultat oduzimanja provjeri zbrajanjem.

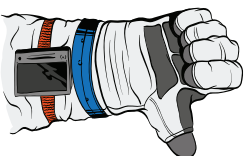
Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

7. Pozorno promotri. Uvrsti broj pa izračunaj.

= 35

= 69

= 23

-

=

_____

-

=

_____

-

+

=

_____

-

+

=

_____

8. Oduzmi, zatim provjeri zbrajanjem.

$$\begin{array}{r} 67 \\ - 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 88 \\ - 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ - 46 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ - 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 84 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

9. Popuni tablicu.

a	68		88		94	75
b	48	13		43		
a - b		74	23	25	31	22

10. Izračunaj.

$$15 + 44 - 8 \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$79 - (32 + 26) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \cdot 9 - 22 + 31 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(64 - 31) + 54 = \underline{\hspace{2cm}}$$

11. Izračunaj nepoznati broj **a**.

$$76 - a = 54$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a + 18 = 79$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$35 + a = 78$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a - 24 = 63$$

$$a = \underline{\hspace{2cm}}$$

12. Izračunaj nepoznati broj **b**.

$$25 + b = 67$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

$$69 - b = 48$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

$$b + 21 = 85$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

$$b - 34 = 57$$

$$\underline{\hspace{2cm}} = b$$

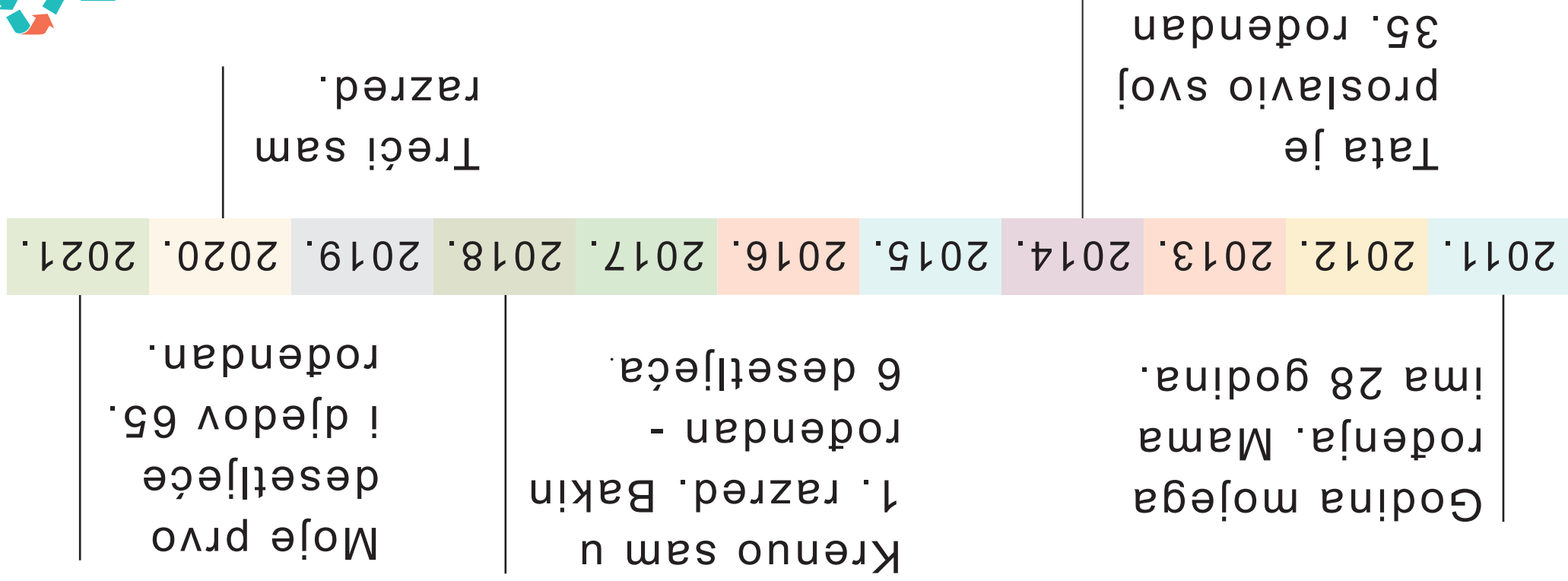
13. Izračunaj.

a	b	c	a – b	a – c
98	61	23		
76	32	35		
86	26	41		

PISANO ODUZIMANJE BROJEVA DO 100 (53 – 28)

Marin je izradio lentu vremena svojega prvoga desetljeća. Označio je neke važne događaje svoje obitelji.

Odgovori kratko.

Koliko je godina imala Marinova mama kad je rodila Marina?

Koliko je godina imala Marinova baka u godini njegova rođenja?

Koliko je Marinova baka starija od Marinove mame?

	–	
2	<div>1 2</div>	5
5	3	<div>10</div>
		J

	–	
2	2	5
5	8	3

Kada je broj jedinica umanjenika manji od broja jedinica umanjitelja, umanjeniku dodajemo **10 J**, a umanjitelju **1 D**.

Računamo ovako:

- **13 J** manje **8 J** je **5 J**, pišemo 5
- **5 D** manje **2 D** manje **1 D** je **2 D**, pišemo 2.

Dobili smo broj 25.

Marinova baka starija je od njegove mame _____ godina.

► Izračunaj razliku brojeva 71 i 24.

	D	J

Istraži što se sve može prikazati lentom vremena. Zabavite se i izradite lentu vremena svojega razreda. Neka sadrži smiješne ili zanimljive događaje koje ste zajedno doživjeli.

Odgovori:

1. Promotri uvodnu ilustraciju. Koliko je Marinov tata stariji od Marinove mame?

2. Oduzmi na pisani način brojeve: 74 i 47, 55 i 28, 73 i 59, 84 i 66, 63 i 38, 85 i 67, 83 i 36.

Odgovori: _____
_____

3. Oduzmi i provjeri zbrajanjem.

$$\begin{array}{r} 62 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 86 \\ - 49 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 66 \\ - 13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 39 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 56 \\ \hline \end{array}$$

4. Za koliko moraš umanjiti broj 86 da dobiješ 37?

Odgovori:

---

5. Umanjenik je 92. Razlika je produkt brojeva 8 i 6. Koliki je umanjitelj?

Odgovori: _____
_____

6. Zadan je broj 66.

a) Umanji ga za broj 27.

b) Od njega oduzmi produkt brojeva 4 i 9.

c) Uvećaj ga za razliku brojeva 42 i 25.

7. Uvrsti u tablicu i izračunaj.

x	78	66	54
y	22	28	27
z	13	29	18
$x - y + z$			
$x - y - z$			

8. Pročitaj i u tablici označi moguće odgovore. Nakon toga svaku tvrdnju provjeri računanjem.

	moguće	sigurno	nemoguće
Umanjiš li produkt brojeva 9 i 7 za broj 25 dobit ćeš broj 62.			
Uvećaš li razliku brojeva 84 i 39 za 15 dobit ćeš višekratnik broja 10.			
Zbroj brojeva 18 i 19 veći je od 47.			

9. Knjižničarka je složila knjige na tri police. Na prvu je policu stavila 63 knjige, na drugu 48 knjiga manje, a na treću za 27 više nego na drugu. Koliko je knjiga stavila na treću policu?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____

10. Mark je uštedio 5 novčanica od deset eura i 5 kovanica od 2 eura. Kupio si je društvenu igru za polovicu uštedeine. Od ostatka se počastio kolačima i sokom koje je platio 12 eura. Koliko mu je novca ostalo?

Izračunaj:

Odgovori:

Može li Mark od ostatka novca kupiti 5 loptica skočkica ako svaka košta 3 eura?

Izračunaj:

Odgovori: _____
_____